

Foto Glenn Murberg 20110525

Hyssna Gamla Kyrka

Den gamla medeltidskyrkan i Hyssna byggdes sannolikt under 1100-talet. Det var under en tid då motsättningarna var stora mellan kristendomen och den gamla asatron. Om detta vittnat sägnen om jättestenen mot kyrkan och att virket till en ännu tidigare kyrkbyggnad skulle ha blivit uppbränd. Enligt den latinska inskriptionen på en minnessten vid södra väggen tillbyggdes kyrkan åt öster år 1728. Då byggdes även den unika spelmansläktaren ovanför koret, varifrån fiolspelmännen utförde marscher när brudparen tågade in i kyrkan. Fiolspelande fortsatte in på 1840-talet, då det förbjöds.

Vid denna tid fanns en rödmålad klockstapel väster om kyrkan samt ett vapenhus av trä. Över vapenhuset hade man en kompanirustkammare med bland annat ett krutförråd. År 1696 och 1730 målades kyrkans valv av mästare Andreas Falk och Göteborgskonstnären Sven Vernberg med motiv ur bibelns värld. Mästare Falk målade även apostlabilderna på läktarbröstet. Kyrkan hade tidigare tre sidoläktare. Predikstolen och altaruppsatsen snidades åren 1706 och 1710 av mästare Gustaf Kihlman från Borås, ett förnämligt arbete i svällande barockstil. År 1697 hade kapten Silfversvärd på egen bekostnad låtit måla kyrkans kor. Han var sannolikt en som till friherre Carl Silfversvärd med maka, grevinnan Margareta Ugglå i Lockö och båda är begravda under kyrkans golv.

Foto Glenn Murberg 20110525

I Hyssna gamla kyrka finns många minnen från den katolska tiden. Kristusbilden över altaret är från 1100-talet medan "Kristus med korset" och sittande madonna med barnet är från omkring 1250. Den fina madonnabilden på norrväggen är tillverkad i Lübeck 1515. En primklocka och ett rökelsekar tillhör även det katolska gudtjänstlivet. Dopfunten i Hyssna gamla kyrka var vissa likheten med den i grannförsamlingen Hajom. Cuppan är av sandsten, foten och skaftet av kalksten. Cuppan rundad och har inom fälten figurer, liljor, kors och ornament. Enligt Sven Axel Hallbäck kan Hyssna-funten ha tillkommit under andra delen av 1200-talet. Funten förvaras i Statens Historiska Museum. Under valvet hänger ett votivskepp som enligt traditionen är en gåva av en sjöman från Ängamot.

Det förnämsta folket hade sina platser längst fram mot kyrkans kor. Här fanns "Herrestolen" vid södra ingångsdörren och innanför denna "Klockarestolen" från vilken klockaren ledde psalmsången innan orgel fanns. Den långa bänken på norrsidan var brud- och fadderstolen. På en kyrkostämma år 1897 fick kyrkvårdarna i uppdrag att sälja platserna i brud- och fadderstolen och den främsta bänken på kvinnosidan till de högstbjudande fruarna i församlingen. Den främsta bänken på manssidan var ämbetsmannastolen och den sista långa bänken kallades knektastolen. De korta bänkarna under läktaren var torparstolarna. Åren 1922-23 restaurerades kyrkan invändigt med anslag från Riksantikvarieämbetet och genom frivilliga bidrag. Den har även under senare år varit föremål för en grundlig yttre renovering. Kyrkan är numera omsorgsfullt vårdad.

Den här bloggveckan blev lite annorlunda med endast gamla medeltidskyrkor men jag tycker att det är viktigt att lyft fram dessa klenoder i ljuset för man glömmar gärna bort dessa vackra byggnadsverk.